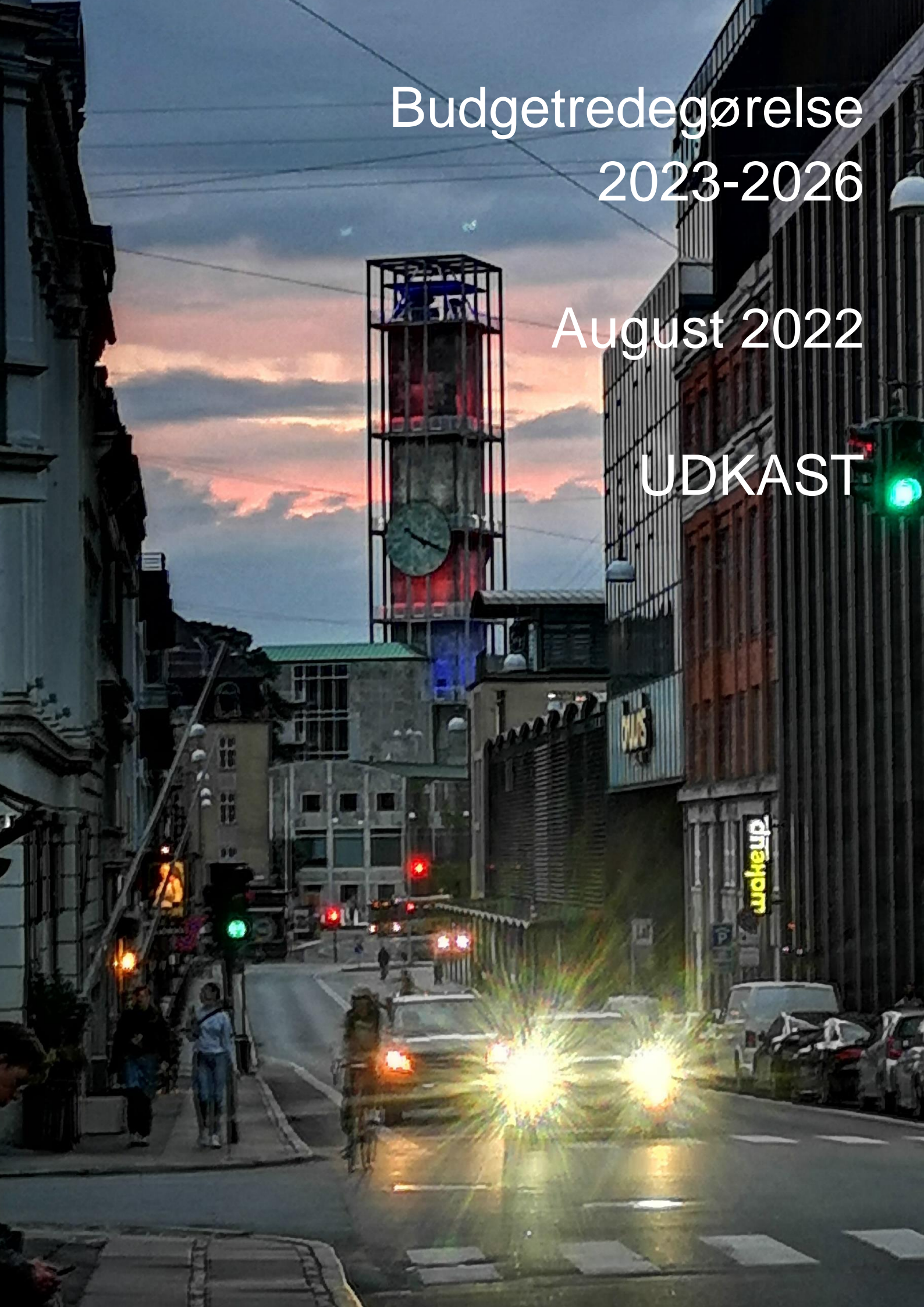

Budgetredegørelse 2023-2026

August 2022

UDKAST

Indholdsfortegnelse

Læsevejledning	3
Udviklingen i Aarhus og omkring os.....	3
Konjunkturudvikling	3
Beskæftigelse og ledighed i Aarhus	4
Bolig- og befolkningsudvikling	4
Kommunens mål	6
Fortællingen om Aarhus	6
Aarhusmålene	6
FN's verdensmål.....	7
Kommunens samlede økonomi	8
Budgettets indtægter	10
Budgettets udgifter	11
Børn og Unge.....	14
Sociale Forhold og Beskæftigelse	17
Sundhed og Omsorg	20
Kultur og Borgerservice	25
Teknik og Miljø	29
Borgmesterens Afdeling.....	33
Bilag	35
Ressourcer i afdelingerne	35

Læsevejledning

Dette er Aarhus Kommunes udkast til budgetredegørelse for 2023. Den beskriver magistratens budgetforslag 2023-2026, som behandles i byrådet den 14. september 2022. Aarhus Kommunes endelige budget 2023-2026 vedtages i byrådet den 12. oktober 2022. Efterfølgende vil den endelige budgetredegørelse for 2023 blive udarbejdet.

Sideløbende vil der blive udarbejdet spareforslag, som vil blive behandlet i Magistraten 12. december og i byrådet første gang 12. december. Spareforslagene behandles endeligt i byrådet 18. januar.

På de følgende sider bliver du først præsenteret for de ydre vilkår, som vurderes at have mest afgørende indflydelse på næste års budget.

Herefter følger en kort beskrivelse af byrådets overordnede mål for Aarhus samt en gennemgang af den økonomi, der ligger i budgetforslaget.

Efterfølgende indeholder budgetredegørelsen afsnit med beskrivelser fra de enkelte magistratsafdelinger. De går tættere på afdelingernes respektive kerneopgaver, pejlemærker og økonomi.

Til sidst i budgetredegørelsen er der en række bilag med forskellige oversigter over budgetforslagets økonomi.

Udviklingen i Aarhus og omkring os

En række forhold har betydning for udviklingen i den økonomiske situation i Aarhus Kommune. Det gælder bl.a. konjunkturerne, beskæftigelsesudviklingen og befolkningsudviklingen. Inflation og de seneste måneders krig i Ukraine har haft stor betydning på såvel nationalt som kommunalt niveau.

Konjunkturudvikling

Efter håndteringen af corona-pandemien er både dansk og international økonomi blevet ramt af nye forstyrrelser med Ruslands invasion af Ukraine. De senere års kriser har lagt pres på forsyningskæderne og medført øgede råvarepriser – og med en inflation på det højeste niveau i næsten 40 år. Kriserne rammer Danmark på et tidspunkt, hvor dansk økonomi står stærkt, har høj beskæftigelse og lav gæld.

Som i mange andre lande har opsvinget i Danmark mistet momentum som følge af inflation og internationale kriser, og Finansministeriet vurderer i august 2022, at BNP i 2022 vil vokse med 2,8% i 2022, mens væksten i 2023 vil aftage til et niveau omkring 0,8% i 2023. Finansministeriet har herved sænket forventningerne til væksten med 0,6% i 2022 og med 1,1 % i 2023. På trods af de sænkede forventninger forventes den samlede beskæftigelse i Danmark fortsat at være på et meget højt niveau med en

beskæftigelse i 2023 på ca. 3.150.000 personer. Det er et rekordhøjt niveau, der muliggøres af et fortsat fokus på at udvide arbejdsstyrken som følge af senere tilbagetrækning og tilgang af udenlandsk arbejdskraft.

Med Ruslands invasion af Ukraine og den deraf følgende usikkerhed om både sikkerhed, forsyning, vareleverancer og inflation er der naturligvis mange usikkerheder knyttet til vurderingen af den fremtidige konjunkturudvikling for Danmark. Samtidig er der fortsat risiko for, at corona-pandemien kan blusse op igen til efteråret – særligt i de dele af verden, hvor immuniteten er mindre end herhjemme.

Beskæftigelse og ledighed i Aarhus

Konjunktursituationen har stor betydning for beskæftigelsesudviklingen i Aarhus Kommune. På arbejdsmarkedet er udviklingen det seneste år gået fra forholdsvis mange arbejdsløse som følge af corona og nedlukninger på arbejdsmarkedet til mangel på arbejdskraft i mange virksomheder og på de offentlige velfærdsområder.

De foreløbige tal for Aarhus Kommune viser, at bruttoledigheden i juni 2022 var på 5.575 fuldtidspersoner, mens samme tal i juni 2021 8.246 – ledigheden er således på ét år faldet med 2.671 fuldtidspersoner. Ledighedsniveauet nåede toppen under corona-pandemien i juli 2020, hvor der var i alt 12.252 fuldtidsledige. Bruttoledigheden i juni 2022 svarer til et bruttoledighedsniveau, der er angivet i procent af arbejdsstyrken, på 3,2%. På trods af den meget positive udvikling i ledigheden i Aarhus Kommune ligger bruttoledighedsniveauet i Aarhus Kommune dog fortsat over niveauet på landsplan, hvor ledighedsniveauet er 2,5 % på landsplan. Det skyldes bl.a., at der er mange dimittender i Aarhus.

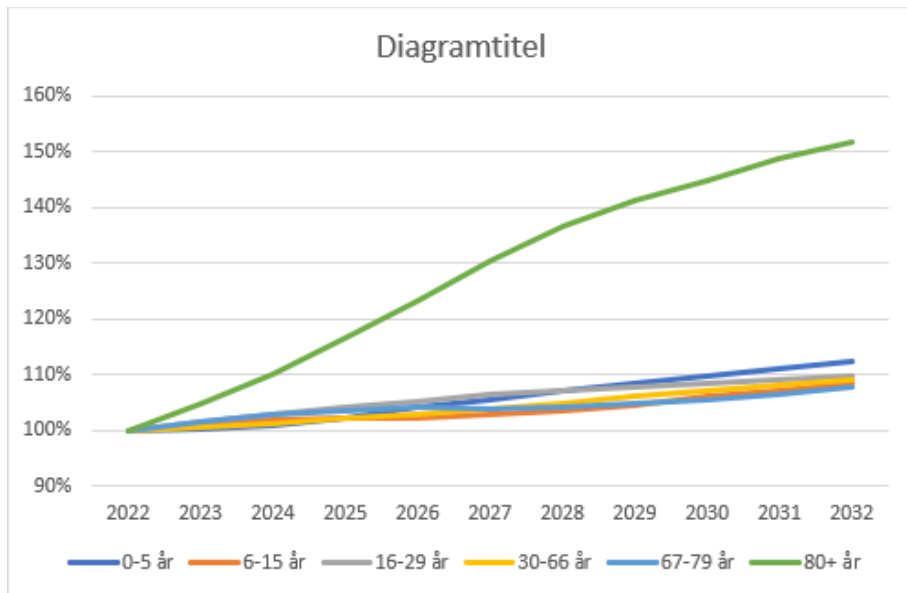
Bolig- og befolkningsudvikling

Byrådet har fastsat et mål om, at der i Aarhus frem til år 2030 skal skabes mulighed for at bygge 2.000 nye boliger om året.

Aktuelt forventes der opført ca. 3.500 boliger om året i gennemsnit i perioden 2022-2026, hvoraf de ca. 2.000 årligt er familieboliger.

Aarhus Kommune er Danmarks næststørste kommune og havde 355.234 borgere pr. 1. januar 2022.

Befolkningsvæksten i 2020 og 2021 var på henholdsvis 2.775 og 2.495 nye borgere, hvilket er væsentlig lavere end normal. Dette skyldes dels en oprydning i CPR-registret i 2020, og dels lavere nettoindvandring fra andre lande på grund af coronakrisen. Den lavere befolkningsvækst de seneste to år har medført en lavere fremadrettet vækst i befolkningsprognosen for 2022-2032 i forhold til de seneste års prognoser. Fremadrettet forventes i gennemsnit 3.840 nye borgere årligt i Aarhus Kommune, så der i 2032 vil være ca. 393.600 borgere. Se mere i [Aarhus i Tal](#).

Befolkningsprognose – udvikling i aldersgrupper

Budgetlægningen foretages på grundlag af den seneste befolkningsprognose. Prognosen anvendes blandt andet til at fremskrive udviklingen i udgifterne på de serviceområder, hvor byrådet har vedtaget budgetmodeller.

Her sammenkædes udviklingen i befolkningen og anvendelsen af ressourcer. Det gælder på skoleområdet, børnepasningsområdet, socialområdet og ældreområdet.

Derudover anvendes befolkningsprognosen også ved budgetlægningen af de generelle tilskud fra staten.

Kommunens mål

Fortællingen om Aarhus

Sammen med Aarhusmålene sætter Fortællingen om Aarhus en fælles retning for, hvad byrådet vil med Aarhus, og hvad der skal kendetegne Aarhus både nu og i fremtiden. Aarhusmålene er de overordnede mål for hele byens udvikling og med dem følger vi op på, om udviklingen går i den retning, som byrådet ønsker.

Indledningen i Fortællingen lyder: *"Aarhus har en fantastisk placering ved havet og skoven. Et levende pulserende bymiljø og den smukkeste natur beliggende helt tæt på hinanden. Aarhus er en rummelig by med plads til at udfolde sig, uanset om man er ung, gammel eller børnefamilie, studerende, kunstner, etableret erhvervsvirksomhed eller iværksætter. Man kan føle sig hjemme i Aarhus.*

Aarhus er "Smilets By" - uhøjtidelig og tilbagelænet, ung, optimistisk, ambitiøs og summende af liv"

Fortællingen om Aarhus omfatter også visionen for Aarhus, som fremgår til højre og du kan læse visionen og hele fortællingen om Aarhus her: [Fortællingen om Aarhus](#)

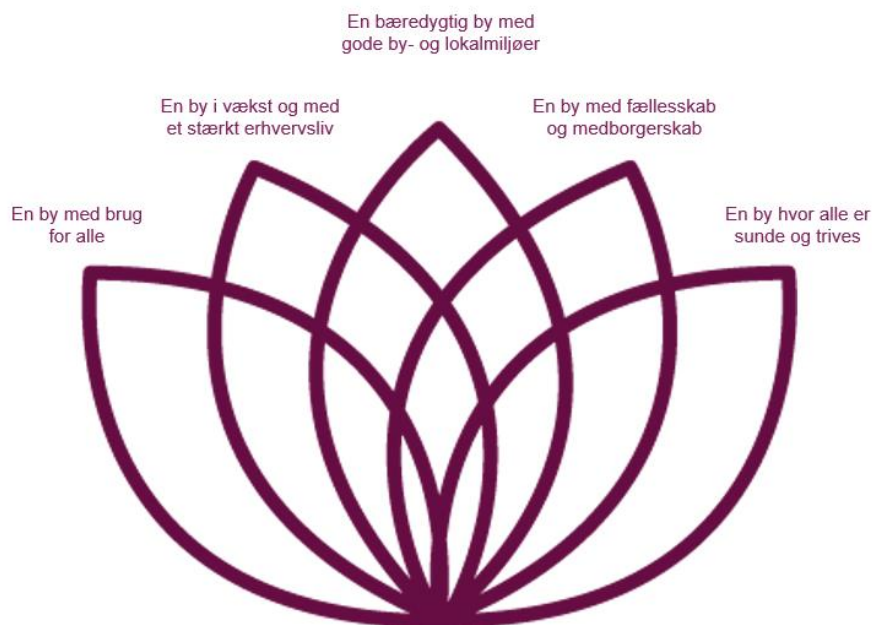
Visionen:

"Aarhus – en god by for alle"

- Aarhus - en by med plads til alle og brug for alle
- Aarhus - en by i bevægelse
- Aarhus - en by med handlekraft og fællesskab

Aarhusmålene

Aarhusmålene 2022-2025 er samlet under overskriften - "Aarhus - en god by for alle", og består af følgende fem mål:

Aarhusmålene er på den måde pejlemærker for udviklingen af Aarhus. Med Aarhuskompasset har vi også sat ord på den tilgang til ledelse, styring og velfærdsudvikling, som Aarhusmålene kalder på. De perspektivskift, der følger med Aarhuskompasset, handler om et endnu større fokus på det, der har værdi for borgerne og samfundet, mere samskabelse og en stærkere læringskultur. Man kan læse mere om Aarhuskompasset på kommunens hjemmeside: [Aarhuskompasset](#).

Til Aarhusmålene er knyttet en række tegn, der tilsammen giver et helt overordnet billede af, hvordan det går og hvor langt vi er nået i forhold til Aarhusmålene. De findes i "Aarhus i tal" på kommunens hjemmeside: [Aarhus i tal](#). I byrådsperioden 2022-2025 vil vi bruge Aarhuskompasset til at forny måden vi arbejder med Aarhusmålene på, så vi ikke kun får viden om, hvor vi er nået til, men også hvorfor.

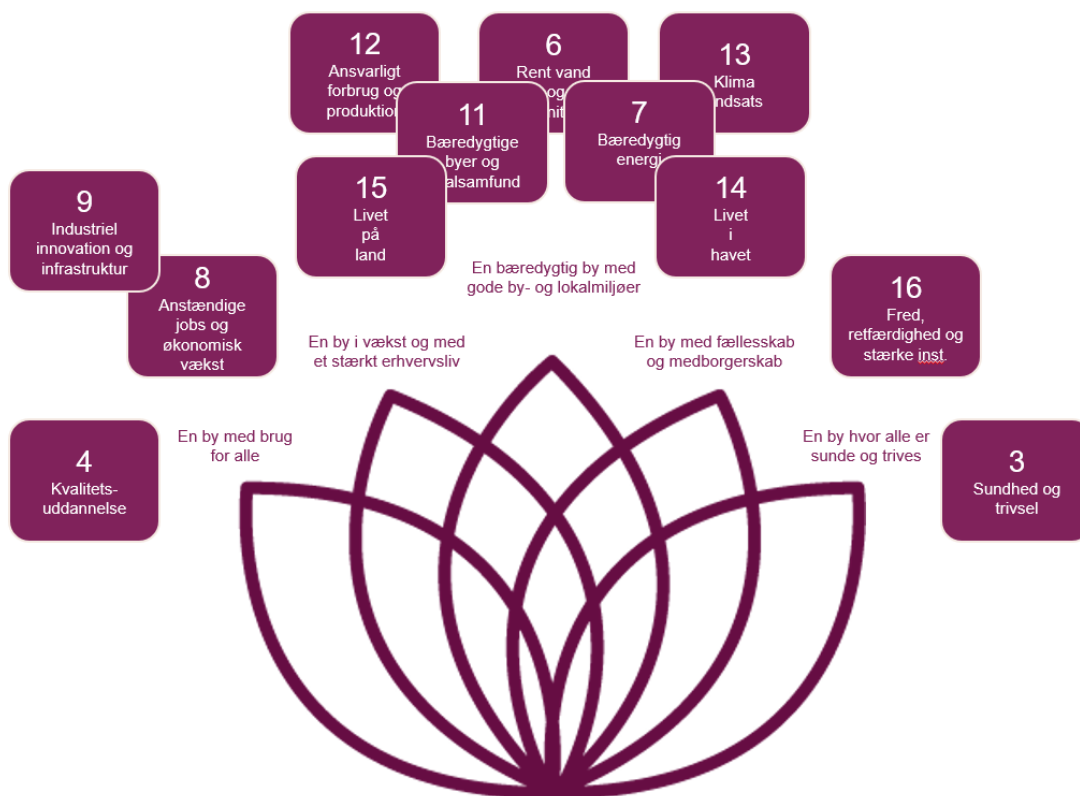
Ud over Aarhusmålene, som rækker helt på tværs, vedtages der også en politisk retning for hver enkelt afdeling, som kan ses i de næste afsnit.

FN's verdensmål

Verdensmålene forpligter alle FN's 193 medlemslande til at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs, klima og mere bæredygtig økonomisk vækst. De fokuserer ligeledes på at fremme fred og sikkerhed og stærke institutioner, og på at styrke internationale partnerskaber.

Via vores arbejde med Aarhusmålene og de politiske retninger for de enkelte afdelinger bidrager Aarhus Kommune til opfyldelsen af verdensmålene.

Nedenfor er sammenhængen mellem Aarhusmålene og verdensmålene illustreret.

Kommunens samlede økonomi

Med udgangspunkt i de ydre påvirkninger samt de overordnede mål for Aarhus Kommune beskrives økonomien i budgetforslaget i det følgende afsnit.

Danmark har på ganske kort tid bevæget sig fra en sundhedsmæssig krise til en sikkerhedspolitisk krise. Selvom krigen i Ukraine afstandsmæssig ligger langt væk og efterhånden er rykket længere ned i nyhedsbilledet, har den stor betydning for den nære dagligdag, som udspiller sig i de danske kommuner.

Den landspolitiske aftale, som blev indgået i foråret, om et historisk løft af forsvarsudgifterne, udgifter til at accelerere den grønne omstilling og frigøre Danmark fra russisk gas samt den højeste inflation i 4 årtier har været medvirkende til en stram aftale om kommunernes økonomi for 2023. En aftale hvor der er givet penge til demografi, mens pengene til anlæg er skåret betydeligt i forhold til tidligere samtidig med, at der ikke er fundet flere midler til at løse de store udfordringer på det specialiserede socialområde, på sundhedsområdet og i forhold til inklusion af børn i skoler og daginstitutioner. Beløb til budgetmodeller er indarbejdet fuldt ud i budgetforslaget.

I budgetforslaget er der lagt vægt på at omprioritere ressourcer til netop disse områder, hvor man finder de mest sårbare og udsatte i kommunen på tværs af alder.

Fokus i budgetforslaget er at bidrage til at finde de rigtige og varige løsninger på en række alvorlige velfærdsudfordringer (vilde problemer). Det er områder, der står i vejen for, at Aarhus kan blive en god by for alle. Løsningerne er komplekse, og kalder på nytænkning og intelligent anvendelse af ny teknologi, nedbrydning af siloer og stærkere samarbejde på tværs – både internt i Aarhus Kommune og i forhold til andre aktører, andre modeller for inddragelse af civilsamfundet, osv. Det er problemer, som vi skal holde fokus på i en årrække, og som ikke kan løses af Aarhus Kommune alene. Med budgetforslaget tager vi de første vigtige skridt.

Flere faktorer indebærer, at økonomien på socialområdet fortsat er under et meget stort pres. For at håndtere de grundlæggende ubalancer og sikre, at alle Aarhusianere – også de udsatte og sårbare – kan have et godt liv, lægger budgetforslaget op til at gennemføre en omfattende udvikling og omlægning i forlængelse af den sociale bæredygtighedsplan. Som led heri lægges der op til et budgetløft – i alt 488 mio. kr. i perioden 2022-2026.

Den nyligt afsluttede analyse af bredere børnefællesskaber peger på en stigning i antallet af børn i udfordringer og som ikke trives, og at udfordringerne bliver stadigt mere komplekse. For at kunne sætte ind med nogle af de løsninger, som analysen lægger op til, tilføres området 55 mio. kr. årligt – i alt 220 mio. kr., så alle børn kan blive en del af det bredere børnefællesskab.

Også på sundheds- og ældreområdet står Aarhus Kommune overfor store udfordringer. Antallet af ældre over 80 år stiger, antallet af borgere med kroniske sygdomme stiger ligeledes, og den nye sundhedsreform betyder, at flere opgaver bliver løst i kommunerne. Derfor foretages der i budgettet et løft af muligheden for at imødegå disse udfordringer med 15 mio. kr. i 2023 og 30 mio. kr. i de efterfølgende år – i alt 105 mio. kr. Konkret etableres en

sundhedsfond med fokus på langsigtede investeringer i nye løsninger, herunder fokus på motion. Oveni de 105 mio. kr. er der i finansloven givet 12,5 mio. kr. årligt til sundhedsområdet som en del af regeringens sundhedspakke. I alt tilføres sundhedsområdet 155 mio. kr. i budgetperioden.

Den stramme økonomiaftale kombineret med fuld kompensation til afdelingerne for coronarelaterede merudgifter, og med et samlet løft på de tre områder på 200 mio. kr. årligt betyder, at der for at opnå et budget i balance er behov for at gennemføre årlige budgetreduktioner på 312 mio. kr.

For at begrænse behovet for besparelser på de mest borgernære ydelser forlænges den 10-årige investeringsplan med et ekstra år, ligesom der indarbejdes effektiviseringer via omorganisering af ejendomsområdet for 20 mio. kr. i 2024, 40 mio. kr. i 2025 og 60 mio. kr. i 2026.

Efter disse tiltag udgør behovet for årlige besparelser 229 mio. kr. svarende til 1,6 % af de decentraliserede rammer. Der vil være fokus på, at besparelserne udarbejdes og gennemføres i overensstemmelse med Aarhuskompasset. Det betyder, at afsættet skal være med fokus på værdi for borgerne, samskabelse, vidensinformeret, så den største værdi for borgerne fastholdes. Men det kan ikke undgås, at der også vil være konsekvenser for serviceniveauet. Magistratsafdelingerne fremsender ultimo oktober efter løbende koordination i Direktørgruppen bidrag til et samlet katalog med besparelser svarende til det fulde beløb.

Efterfølgende sendes forslagene i høring og på baggrund heraf mødes forligspartierne og drøfter, om der evt. skal gennemføres justeringer. Udgangspunktet er, at forslagene i kataloget gennemføres med mindre forligspartierne beslutter andet. Såfremt der er forslag, der ikke ønskes gennemført, peger forligspartierne på andre forslag på samme politikområde.

Sideløbende med udarbejdelsen af sparekataloger arbejder Direktørgruppen med udviklingen af nye måder at indrette den kommunale opgaveløsning på. "Fælles Om Nye Løsninger 2" vil særligt have fokus på tværmagistratslige indsatser på digitaliseringsområdet samt klimabevidst, brugerorienteret og effektiv bygningsdrift på ejendomsområdet. Med udgangspunkt i en mere samlet organisering indarbejdes der i budgetperioden effektiviseringsgevinster på ejendomsområdet for 20 mio. kr. i 2024, 40 mio. kr. i 2025 og 60 mio. kr. i 2026. Udenfor budgetperioden fortsætter indfasningen af effektiviseringsgevinster, så de når 80 mio. kr. i 2027 og 100 mio. kr. i 2028 og fremover. På digitaliseringsområdet fastsættes et måltal for effektiviseringsgevinsterne, som gradvist stiger til 100 mio. kr. i 2028. Gevinsterne forbliver i magistratsafdelingerne, hvorfor de kan indgå i afdelingernes kataloger og indfrielse af effektiviseringskrav.

I budgetforslaget er der herudover indarbejdet følgende initiativer:

- 8,5 mio. kr. årligt svarende til ca. 16 fuldtidsstillinger til løft af kapaciteten i byggesagsbehandlingen finansieret af en effektiv oprydning i BBR-registret samt merindtægter fra byggesagsgebyrer.
- 35 mio. kr. årligt til investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet. Der investeres i en intensiv beskæftigelsesindsats for en gruppe borgere, som har brug for en fokuseret indsats for at komme i arbejde. Investeringsmodellerne finansieres af sparede forsørgelsesydelse.
- 5,4 mio. kr. til videreuddannelse af social- og sundhedshjælpere og -assistenter, samt evt. midlertidige løntillæg.
- Forskydninger af 45 % af magistratsafdelingernes anlægsbudgetter i 2023, svarende til 1.015 mio. kr. med henblik på undgå anlægssanktioner, men også at få en mere realistisk periodisering.
- 21 mio. kr. årligt til styrkelse af det IT-mæssige fundament - finansieret ved gevinsten som følge af indkøb af el til gunstige priser,

og fordi vi ikke bruger naturgas. Herudover 4. mio. kr. i 2023 og 11 mio. kr. fra 2024 på en ny sikkerhedsløsning, som beskytter Aarhus Kommune mod cyberangreb, finansieret på samme måde.

- 2,2 mio. kr. til nødvendig tilpasning af lokaler ved etablering af 10. klassecenteret på AARHUS TECH., jf. budget 2022.
- Der gennemføres kompenserende klimatiltag i form af solceller på kommunale tage og styrket energirenovering, og den interne klimaafgift/skyggeprisen på CO₂ forhøjes til 1.000 kr./ton CO₂e og pålægges yderligere følgende varegrupper: kunstgødning, kopipapir, printere, skærme, tablets og servere.

Efter indarbejdelsen af disse initiativer samt de beskrevne besparelser er den finansielle egenkapital ved udgangen af 2026 på niveau med målet for den finansielle egenkapital. Det betyder, at der i budgetforslaget ikke er yderligere råderum til at igangsætte initiativer udover de allerede beskrevne i budgetperioden 2023-2026.

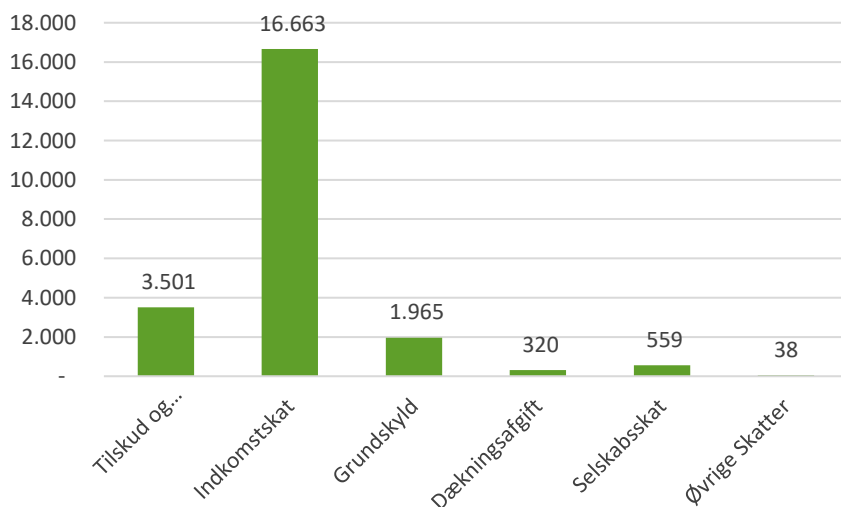
I det endelige budget vil hovedlinjerne i budgettet og i eventuelle nye tiltag blive beskrevet i dette afsnit.

Budgettets indtægter

Budgetforslaget er udarbejdet med udgangspunkt i valg af statsgaranti af skattene og generelle tilskud i 2023.

De samlede indtægter i Aarhus Kommune forventes at være på 23,1 mia. kr. i 2023. Fordelingen af indtægterne fremgår af figur nedenfor:

Fordeling af de budgetterede indtægter i 2023, i alt 23.065 mio. kr.

Ud over disse er der indtægter fra brugerfinansiering, statsrefusion, anlæg og renter på ca. 5,1 mia. kr.

Skatteindtægter

Det fremgår af figuren, at langt den overvejende del af kommunes indtægter kommer fra indkomstskat samt tilskud og udligning, som tilsammen udgør ca. 20,2 mia. kr. i 2023. Hertil kommer grundskyld, dækningsafgift, selskabsskat og øvrige skatter i form af dødsboskat og forskerskat, som i alt udgør ca. 2,9 mia. kr.

Skatteprocenten for indkomstskat er i alle år budgetteret på 24,52 %.

Samtidig forventes skatteprovenuet i 2023 til 2026 i Aarhus at vokse relativt mere end i resten af landet. Det skyldes, at der i alle år frem til 2026 forventes en mervækst i udskrivningsgrundlaget for indkomstskat i Aarhus i

forhold til landsplan. Dette skyldes fortrinsvis, at befolkningen vokser mere i Aarhus end på landsplan.

I 2023 fastholdes skattesatsen for grundskyld på 24,58 ‰ og for dækningsafgift af erhvervsjendomme på 5,8 ‰.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning er budgetteret med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel. Det fremgår heraf, at Aarhus Kommune modtager i alt ca. 3,5 mia. kr. i 2023 fra staten og kommunale udligningsordninger.

Selvbudgettering eller statsgaranti

Hvert år giver staten de enkelte kommuner mulighed for at modtage en garanti for, hvor mange indtægter kommunen vil få det følgende år. Garantien dækker skatter og generelle tilskud fra staten. Denne statsgaranti betyder, at et eventuelt fald i disse indtægter dækkes af staten.

Kommunen kan fravælge statsgarantien og i stedet vælge at selvbudgettere. Kommunen vil så kunne beholde eventuelle merindtægter, der ligger ud over det, staten har garanteret. Omvendt er risikoen ved at vælge selvbudgettering, at eventuelle lavere indtægter skal finansieres af kommunen.

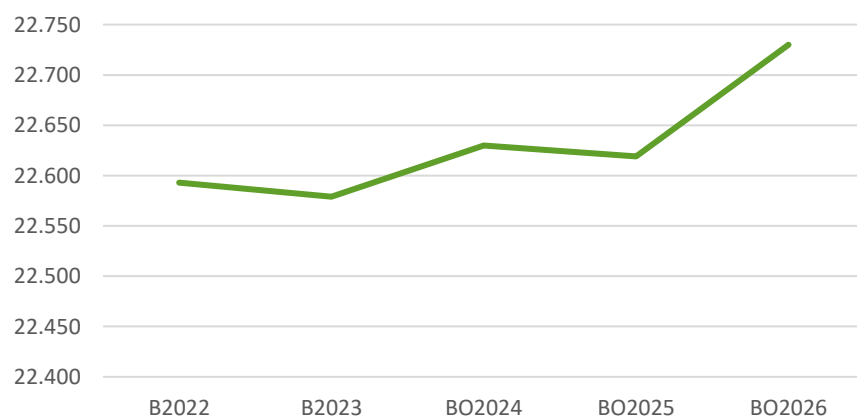
Budgetforslaget er foreløbigt baseret på valg af statsgaranti for skat og generelle tilskud i 2023. På nuværende tidspunkt er det forventningen, at der i 2023 vil være en gevinst på 91 mio. kr. ved valg af selvbudgettering fremfor statsgaranti. Denne gevinst anses dog som værende højst usikker, da der som følge af de stadige effekter af coronapandemien, udviklingen i krigen i Ukraine, samt de øvrige emner der er beskrevet i afsnitte om konjunkturudviklingen, er væsentlige usikkerheder omkring den fortsatte udvikling. Valg af selvbudgettering vurderes derfor at være forbundet med en stor risiko.

Budgettets udgifter

Drift

Med de forudsætninger der er beskrevet i ovenstående, herunder tiltagene vedr. besparelser og effektiviseringer på ejendomsområdet, er de skattefinansierede driftsudgifter budgetteret til at blive ca. 22,6 mia. kr. i 2023

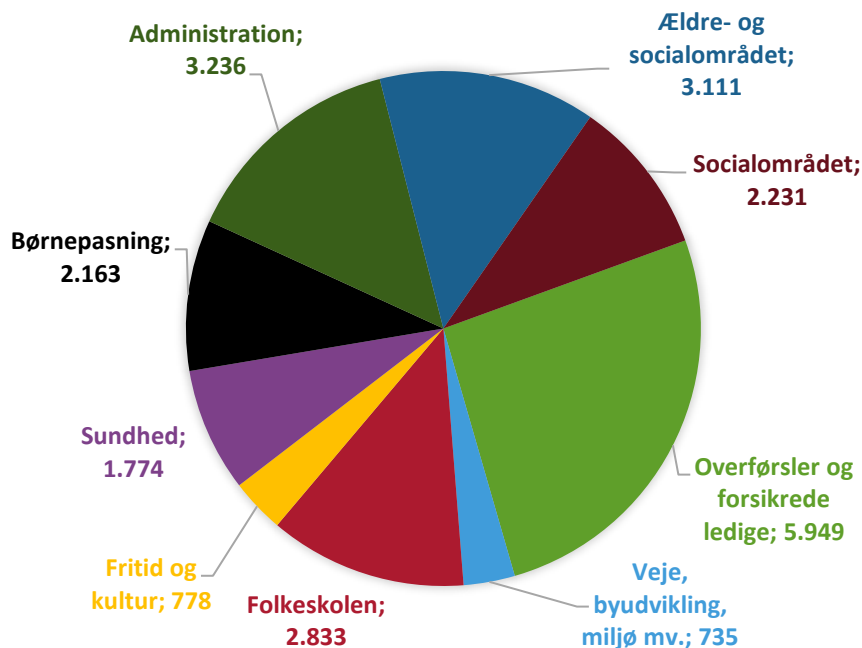
Driftsudgifter i budget 2023 (mio. kr., 2023-priser)

I 2024 stiger udgifterne med 51 mio. kr. I 2025 falder udgifterne med 11 mio. kr., for så at stige med 111 mio. kr. i 2026. Årsagen til stigningen over perioden skal bl.a. findes i væksten i budgetmodellerne, der tilfører flere

penge til de store serviceområder i takt med, at den aarhusianske befolkning vokser.

Fordeling af Aarhus Kommunes driftsudgifter i B2022 på 22.810 mio. kr.

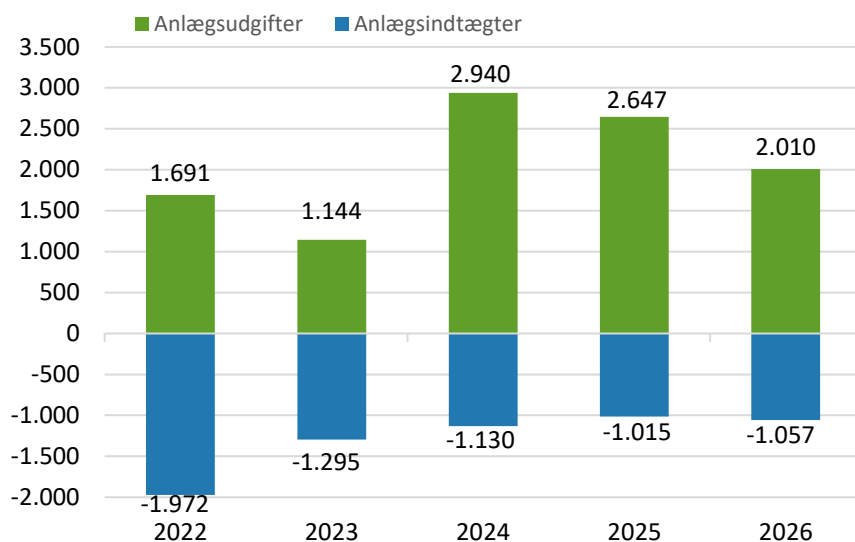

Ud af de samlede udgifter på 22,8 mia. kr. udgør serviceudgifterne ca. 69% af de samlede driftsudgifter, mens forsørgelsesudgifter m.v. udgør de resterende ca. 31 %. De største serviceområder er folkeskoleområdet, ældreområdet, socialområdet, administration samt børnepasning, som udgør stort set samme andel af de samlede skattefinansierede nettodriftsudgifter.

Anlæg

Der er budgetteret med nettoanlægsudgifter på 1.061 mio. kr. i årligt gennemsnit i budgetperioden 2023 til 2026. Bruttoudgifterne udgør i gennemsnit 2,2 mia. kr. over årene, men der er også bruttoindtægter på gennemsnitligt 1,1 mia. kr. Der er således et højt anlægsniveau i budgetperioden.

Anlægsudgifter og -indtægter i budget 2022 (mio. kr.)

Anlægsudgifter og indtægter i perioden 2023-2026

Blandt de væsentligste anlægsprojekter i perioden er de større byudviklingsprojekter (de bynære havnearealer, Godsbanen, Lisbjerg, Sydhavnskvarteret, Tage-Hansensgade/Amtssygehuset) projekter under MOVE, aftalen om de udsatte boligområder, dagtilbuds- samt skoleudbygning, energirenoveringer samt vedligeholdelse og genopretning af kommunale bygninger og veje. Hertil kommer en lang række mindre projekter.

Anlægsindtægterne i perioden omfatter bl.a. jordsalgs-indtægter fra de større byudviklingsprojekter. Herudover er der indtægter fra andet jordsalg.

Børn og Unge

Den overordnede politiske vision for Børn og Unge er fastlagt i børne- og ungepolitikken, som det samlede byråd vedtog i 2015. Denne politik er aktuelt igennem en fornyelsesproces som forventes afsluttet i foråret 2023. Børne- og ungepolitikken udgør dog fortsat grundlaget for arbejdet med alle børn og unge fra 0-18 år – lige fra det første møde med sundhedsplejersken over barnets dagtilbuds-, skole- og fritidsliv og til vejen ind i en ungdomsuddannelse.

Politisk retning i budgettet

Rådmanden for Børn og Unge har, i samarbejde med Børn- og Ungeudvalget, derudover formuleret tre politiske retninger i budgettet. Der sættes retninger, som skal skabe mere værdi for børn, unge og forældre samt medarbejdere og samarbejdspartnere. Derudover skal de bidrage til vigtige samfundsmæssige udfordringer og tværgående indsatser.

De tre politiske retninger er tre gennemgående og langsigtede politiske målsætninger. De er udarbejdet og formuleret med tæt sammenhæng til rådmandens egne pejlemærker, de perspektiver fra børn, unge og forældre, der er fremkommet i processen med fornyelse af børne- og ungepolitikken, undersøgelse af DSA-området samt indsigterne fra analysen af bredere børnefællesskaber, specialtilbud og PPR i 2022.

1. Flere børn og unge skal trives i de lokale fællesskaber

Den første retning omhandler en aktuell samfundsmæssig udfordring om stigende mistrivsel blandt børn og unge. Målet retter sig både imod individet og fællesskabet, og der er et behov for et kontinuerligt og tværfagligt fokus for at sikre en udvikling i den rigtige retning. Dette involverer både de lokale dagtilbud, skoler og fritidstilbud samt foreningsliv og civilsamfund, der også har en stor andel i trivselen blandt børnene og de unge.

2. Forældre, børn og unge skal opleve mere sammenhængende forløb på tværs af Aarhus Kommunes forskellige tilbud

Den anden retning baserer sig på forældreindsigter der er fremkommet i processen med fornyelse af børne- og ungepolitikken samt indsigterne fra analysen af bredere børnefællesskaber, specialtilbud og PPR i 2022. Her udtrykker hovedparten af forældrene et stærkt ønske om en mere sammenhængende og koordineret indsats på tværs af Aarhus Kommune, hvilket også er i tråd med tænkningen i Aarhuskompasset.

3. Bedre tid til lokal inddragelse og forankring af indsatser

Den tredje retning er inspireret af rådmandens egne pejlemærker og tager afsæt i tænkningen i Aarhuskompasset. Der er en generel opmærksomhed på at sikre en grundig forankring af indsatser med afsæt i lokale behov.

YDELSER

Børn og Unge har ansvaret for hovedparten af de kommunale tilbud til de 0-18-årige, herunder ansvar for følgende ydelser:

- Dagtilbud, herunder dagplejen
- Folkeskoler, herunder skolefritidsordninger
- Fritids- og ungdomsskoletilbud
- Børnesundhed, herunder Sundhedsplejen og Tandplejen
- Vidtgående specialundervisning til børn, specialskoler, sprogstøtte samt specialpædagogisk bistand

6-by nøgletal

(opdateres til de nyeste nøgletal, når 6-by rapporten udgives)

Skoler: [6 -By Nøgletal 2021 \(aarhus.dk\)](#) (Side 22)

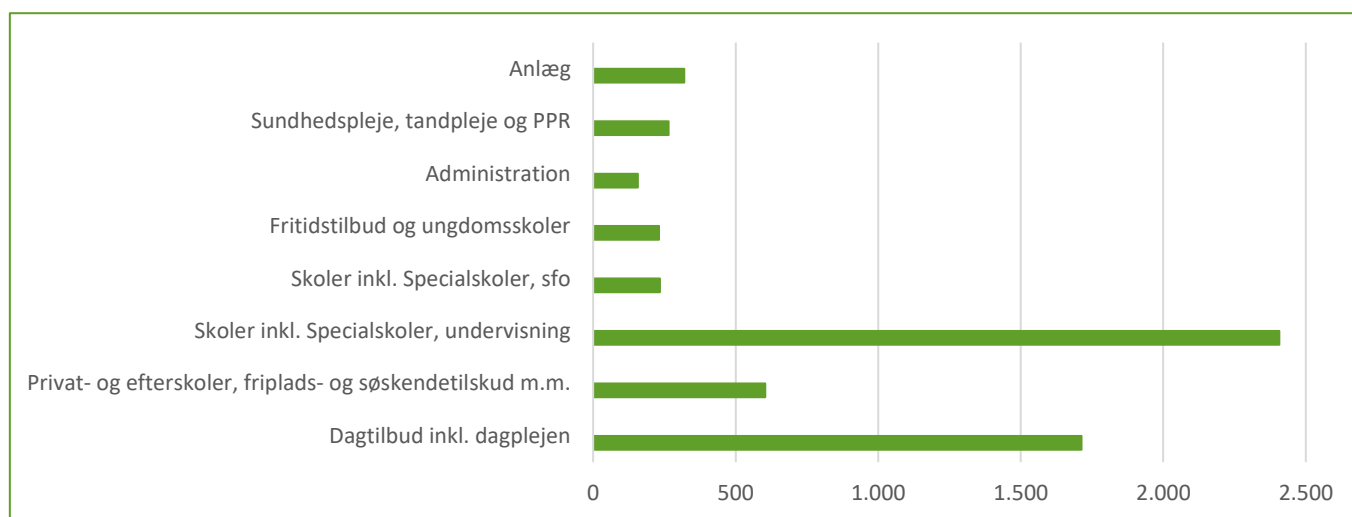
SFO og Klubber [6 -By Nøgletal 2021 \(aarhus.dk\)](#) (Side 50)

Dagpasning: [6 -By Nøgletal 2021 \(aarhus.dk\)](#) (Side 52)

RESSOURCER

Det samlede bruttobudget for Børn og Unge er på ca. 7,1 mia. kr. i 2023. Indtægterne udgør ca. 1,2 mia. kr. og består primært af forældrebetaling for dagtilbud og SFO. Det egentlige kommunale budget på Børn og Unges område udgør dermed ca. 5,9 mia. kr. Størstedelen af budgettet anvendes til service på de borgernære områder såsom børnepasning, folkeskole og fritidsområdet i et 0-18-årsperspektiv. Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 0,3 mia. kr.) vil blive brugt til anlægsinvesteringer i f.eks. nye dagtilbudsafdelinger, udvidelser af skoler samt moderniseringer af skoler og dagtilbud m.v.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2023 på 5.929 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Aarhus er en by i vækst i disse år, hvilket afspejles i Børn og Unges budget, der vokser i budgetperioden via budgetmodellerne. Midler fra budgetmodellerne justerer Børn og Unges budget på baggrund af demografiudviklingen og har til formål at sikre, at serviceniveauet kan fastholdes (med forudsatte stordriftsfordele i modellerne) samtidig med, at der indskrives flere i Børn og Unges tilbud.

Der er således en stigende profil i budgetperioden. Endvidere præges udviklingen i bruttobudgetterne af, at de statslige midler til minimumsnormeringer overgår fra at være et direkte tilskud til at indgå i kommunens samlede bloktilskud. Indtægtsbudgettet er derfor fra 2024 ikke længere en del af Børn og Unges budget.

Børn og Unges regnskab og budget for 2021 til 2026

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Overslag 2024	Overslag 2025	Overslag 2026
Nettodriftsudgifter	5.645	5.629	5.609	5.708	5.728	5.765
Nettoanlægsudgifter	222	302	319	432	301	121

Børn og Unge har i tidligere år haft et meget højt aktivitetsniveau med gennemsnitlige årlige anlægsudgifter på omkring 274 mio. kr. og gennemsnitlige indtægter på omkring 33 mio. kr. Det samlede niveau for den forventede anlægsaktivitet er ikke afspejlet fuldt ud i tabellen, da der ikke er medregnet budgetter på anlægsreserven til udbygning af skoler og dagtilbud, der endnu ikke er udmøntet til Børn og Unge.

I 2023 forventes et fortsat højt niveau for Børn og Unges anlægsudgifter. Det skyldes blandt andet, at der bygges og planlægges nye skoler flere steder i Aarhus Kommune, herunder i Nye og i Gellerup. Hertil kommer også, at byrådet i budgetforlig 2021 vedtog Aarhus Kommunes Investeringsplan 2024-2033, hvor der blandt andet blev reserveret penge til udbygning og ombygning af seks eksisterende skoler. Det indledende arbejde med flere af disse udvidelser planlægges igangsat inden for den kommende budgetperiode.

Det vil desuden være nødvendigt at udvide dagtilbudskapaciteten flere steder, så Aarhus Kommune også fremadrettet sikrer pasningsgarantien. Derudover kommer løbende behov for moderniseringer og indeklimaforbedringer på både skoler og i dagtilbud. Hertil kommer også, at Børn og Unges anlægsbudgetter i stigende grad reflekterer sikring af kapacitet på både specialskole-, specialdagtilbud- og specialklasseområdet.

Børn og Unge

Børn og Unge - Sektor 5.51

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2023-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	5.007.417	4.969.274	5.065.914	5.082.156	5.116.581
Nettobudget	5.007.414	5.005.929	5.102.569	5.118.812	5.153.236
Forventet overskud/underskud ²⁾	3	-36.656	-36.656	-36.656	-36.656
Saldokorrekationer	0	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	146.622	109.967	73.311	36.656	0

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Visionen for Aarhus er, at Aarhus skal være en god by for alle. Også for de børn, unge og voksne, der har brug for støtte og hjælp til at komme videre i livet. Derfor understøtter Sociale Forhold og Beskæftigelse, at flere aarhusianere mestrer deres eget liv, tager aktivt del i samfundet og bliver selvforsørgende. Vores tilgang til borgerne er, at de på trods af sociale og beskæftigelsesmæssige udfordringer er eksperter i eget liv, der selv kan og vil tage ansvar.

Langt de fleste borgere, som samarbejder med Sociale Forhold og Beskæftigelse, har ikke sociale udfordringer, men blot brug for støtte til at komme i job eller uddannelse. Det kan f.eks. være ledige dimittender fra byens uddannelsesinstitutioner. På beskæftigelsesområdet er der også sat ekstra initiativer i gang for, at borgere med integrationsbehov oplever, at der er behov for dem på arbejdsmarkedet, eller at de kan gøre nytte for den offentlige forsyning, de ellers lever af.

Stadigt flere aarhusianere har brug for specialiseret hjælp på socialområdet. Flere lever med svære psykiske lidelser eller alvorlige handicap. Og flere børn og unge har så ondt i livet, at det får konsekvenser for deres skolegang, arbejdsliv og relation til familie og venner. Derfor støtter Sociale Forhold og Beskæftigelse mennesker med handicap, familieproblemer, psykisk sygdom, misbrugsproblemer, hjemløshed eller andre sociale udfordringer. Da tildelingen af midler som følge af den generelle befolkningsstigning ikke fuldt dækker det stigende antal borgere og borgernes mere komplekse udfordringer, er der et særligt stort økonomisk pres på socialområdet.

For langt de fleste mennesker er det af stor værdi at være i uddannelse og job. Uddannelse og job er derfor også en effektiv og vigtig social indsats. Selv få timers arbejde kan for mange give tilknytning og mening. Også via en mindre tilknytning til arbejdsmarkedet med et småjob eller lignende. Det giver værdi for både borgere og virksomheder, som dermed får den arbejdskraft, som de har brug for.

Den politiske retning for budgettet

Vi vil arbejde for, at alle aarhusianere med sociale udfordringer og handicap skal mestre deres tilværelse. Vi vil sikre gode og meningsfulde liv for både børn, unge og voksne. Flere skal lykkes med at nå de personlige mål, de har sat sammen med medarbejderne for den sociale indsats. Det vil være i forhold til både læring og selvforsørgelse, netværk og medborgerskab samt personlig udvikling. Vi vil arbejde for, at alle aarhusianere skal være en del af et arbejdsfællesskab. Lige fra den nyledige dimittend til den socialt udsatte borger vil vi arbejde for, at man kommer i et ordinært job, uddannelse eller får en anden tilknytning til en arbejdsplads, så man kan deltage i fællesskabet og opleve at være i en meningsgivende sammenhæng.

YDELSER

Sociale Forhold og Beskæftigelses ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- Formidling af job til ledige borgere
- Afklaring af arbejdsevne, vejledning og opkvalificering samt formidling af virksomhedspraktik, løntilskud og job på særlige vilkår

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 4.500 fuldtidsansatte i Sociale Forhold og Beskæftigelse.

- Udbetaling af forsørgelsesydelse til borgere og refusion til virksomheder
- Forebyggende tilbud og døgntilbud til børn, unge og familier med sociale udfordringer eller handicap
- Aktivitetstilbud, undervisningstilbud, bostøtte og botilbud til voksne med handicap, psykisk sygdom og udsathed
- Opsøgende arbejde, væresteder, tilpassede boligtyper og forsorgshjem til hjemløse borgere
- Rusmiddelbehandling til borgere med alkohol- og stofmisbrug.
- Integration, herunder danskuddannelse og boligplacering

Indsatserne tilrettelægges i samarbejde med borgerne, deres netværk, frivillige foreninger og virksomhederne.

6-by nøgletal

På Sociale Forhold og Beskæftigelses område opgøres årligt sammenlignelige nøgletal for 6-byerne. De kan findes her:

Socialområdet: 6-by Nøgletal 2021, side 46-49 og 54-58

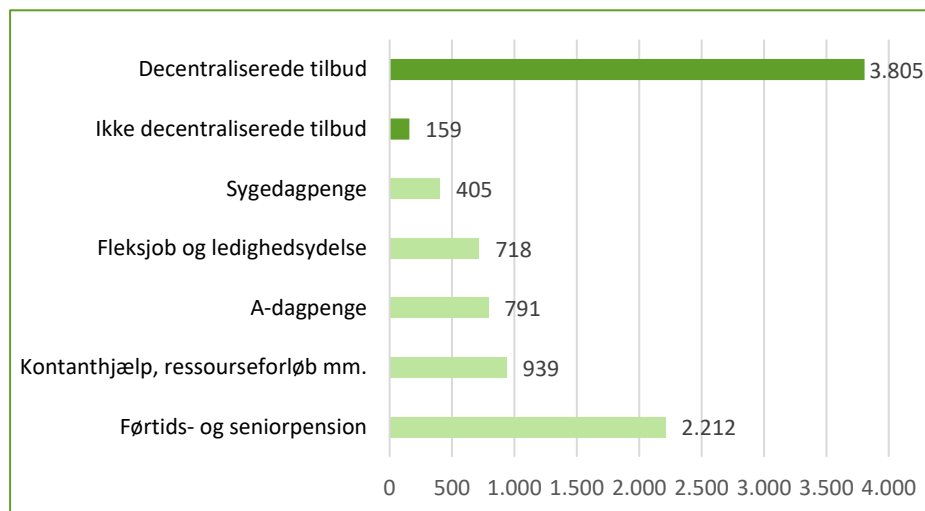
Beskæftigelsesområdet: 6-by Nøgletal 2019, side 40-45

RESSOURCER

Sociale Forhold og Beskæftigelse har et samlet bruttobudget på 10,6 mia. kr. i 2023. Nogle af pengene - 1,4 mia. kr. - kommer fra refusioner, og derved udgør det egentlige kommunale budget på området ca. 9,1 mia. kr. Størstedelen i alt 5,2 mia. kr. forventes at blive anvendt til kommunens medfinansiering på forsørgelsesydelse. Ca. 3,8 mia. kr. vil blive brugt til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 102 mio. kr.) vil blive brugt til investeringer på anlægsområdet.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Fordeling af nettodriftsudgifterne i 2023 på 9.030 mio. kr. (2023 priser)

Note: De mørkegrønne søjler udgør sociale og beskæftigelsesrettede tilbud og indsatser for borgerne og virksomhedsservice. mens de lysegrønne søjler indeholder de ikke decentraliserede forsørgelsesudgifter.

Udviklingen i budgettet

I Sociale Forhold og Beskæftigelse er det væsentligt at sondre mellem ikke-decentraliserede - og decentraliserede nettodriftsudgifter.

På de ikke-decentraliserede områder, der primært vedrører forsørgelsesudgifter, ligger regnskabsresultatet for 2021 og budgettet for 2022 højt pga. af COVID-19 effekten på primært A-dagpengeudgifterne. De forbedrede konjunkturer bidrager dog til et forventet lavere udgiftsniveau i 2023 og frem. Afdelingens samlede driftsbudget er dog stigende i budgetperioden. Det skyldes hovedsageligt den demografiske udvikling, der også betyder flere i offentlig forsørgelse. Dertil kommer refusionsreformen på beskæftigelsesområdet, som betyder, at kommunens medfinansiering på de fleste forsørgelsesudgifter er stigende.

På de decentraliserede områder, der vedrører tilbud og indsatser til borgere med sociale og/eller beskæftigelsesmæssige udfordringer, medfører den aarhusianske befolkningstvækst en forventet budgetudvidelse grundet socialområdets demografimodel. Imidlertid modsvares denne udvidelse over tid omtrentligt med Sociale Forhold og Beskæftigelses' del af det årlige kommunale fællesbidrag fra 2023 og frem.

Sociale Forhold og Beskæftigelses regnskab og budget for 2020 til 2025

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Overslag 2024	Overslag 2025	Overslag 2026
Nettodriftsudgifter	9.380	9.481	9.030	9.100	9.195	9.286
Nettoanlægsudgifter	45	56	102	59	56	15

Sundhed og Omsorg

SUNDHED OMSORG

I Aarhus Kommune skal borgerne leve gode liv præget af sundhed og trivsel, fællesskab og medborgerskab – og vigtigste af alt livskvalitet og livsglæde.

Sundhed og Omsorgs indsatser for at indfri disse ambitioner følger visionerne i 'Aarhus – en god by for alle' samt Aarhus Kommunes Sundhedspolitik, Værdighedspolitik og Medborgerskabspolitik. Samtidig tager indsatserne også afsæt i afdelingens strategi – herunder især de borgervendte ledetråde 'Vi holder borgerne væk', 'Al magt til borgerne' og 'Vi er sammen med borgerne'. Med udgangspunkt i ledetrådene sættes borgerne i centrum i alle de sammenhænge, hvor Sundhed og Omsorg er i kontakt med borgerne – pleje og omsorg, sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering.

Med oplæg til investeringer i sundhed samt en stadigt bedre og mere effektiv anvendelse af afdelingens ressourcer vil Sundhed og Omsorg forsøge at imødekomme de aktuelle og kommende udfordringer på ældre- og sundhedsområdet.

Med en stadigt bedre og mere effektiv anvendelse af afdelingens ressourcer vil Sundhed og Omsorg forsøge at imødekomme de aktuelle og kommende udfordringer på ældre- og sundhedsområdet.

Der er store udfordringer, som påvirker økonomien og udgifterne på området. Aktuelt står Sundhed og Omsorg med en stor udfordring i forhold til den demografiske udvikling, opbremsningen i sund aldring, rekruttering, øgede udgifter til ældre med handicap, udviklingen i det nære sundhedsvæsen og de elementer implementering af kommende ældrelov og sundhedsreformen kræver.

En kobling af strategi og politisk retning

Som noget nyt arbejdes der med den politiske retning, som er en erstatning for budgetmålene. Den politiske retning tager afsæt i vores strategi, og fokuserer derudover på de velfærdsudfordringer, som vi står overfor - både lokalt og nationalt. Dermed kobles den strategiske retning med den faglige vinkel. Den politiske retning sigter således efter, hvordan vi imødekommer udfordringerne, og hvordan vi kan løse disse i Aarhus Kommune, i fællesskab og samarbejdende på tværs af kommune/-er, civilsamfund, erhvervslivet og regionen.

Dermed afspejler den politiske retning de fokusområder og vigtige indsatser, der arbejdes med i Sundhed og Omsorg. Gennem udvikling og læring kan den politiske retning skifte, hvorfor denne evalueres årligt. Den politiske retning skal give et overblik over de politiske fokusområder i organisationen både på kort og længere sigt.

Den politiske retning

I Sundhed og Omsorg er der udpeget fire temaer for den politiske retning. Centralt i disse er, at der er en kobling til igangværende indsatser både i forhold til prioriterede programmer, investeringsmodeller og tværgående indsatser. Der er ikke fokus på ressourcer til indsatserne, men i stedet hvad organisationen sigter efter for at skabe de bedst mulige rammer for borgerne.

De fire temaer for den politiske retning er:

- Vi holder borgerne væk
- Al magt til borgerne
- Vi er sammen med borgerne
- Vi rækker ud

I det følgende er der en gennemgang af, hvad disse fire temaer indbefatter, og hvordan vi ønsker at arbejde med dem.

Vi holder borgerne væk

En tilværelse uafhængig af kommunen giver større livsglæde og -kvalitet. Derfor har vi fokus på sundhed, træning, rehabilitering og teknologi, som kan øge borgernes selvhjulpenhed og værdighed. Vi understøtter friheden gennem forebyggelse og teknologi.

Hvorfor?

- En tilværelse uafhængig af hjælp fra kommunen
- Helbredet er dårligere i alderdommen – de ældste er mest syge
- Flere ældre i fremtiden – især blandt de 80+ årige
- Der er brug for alle

Vi vil:

- Sundhed i alt – og herigennem skabe livsglæde og livskvalitet
- Reducere ulighed i sundhed
- Udnytte borgernes egne evner og potentialer og dermed øge selvhjulpenhed
- Et godt mentalt, socialt og fysisk helbred for alle borgere og pårørende
- Øge samarbejde med erhvervslivet, regionen, foreninger mv.

Hvordan?

- Øget bevægelse, træning og rehabilitering – altid
- Skabe bedre mulighed og rammer for bevægelse for alle aldersgrupper
- Teknologi og hjælpemidler øger borgernes selvhjulpenhed
- Investeringsmodeller
- Frihed gennem forebyggelse

Al magt til borgerne

Borgerne er eksperterne i eget liv, og derfor skal de ses, høres og forstås som mennesker, så vi kan give den bedst mulige hjælp og omsorg, som borgerne har brug for – uden at se på regler og bureaukrati, men via åbenhed og kærlighed.

Hvorfor?

- Borgerne bestemmer altid og i alle situationer - systemet ved ikke altid bedst
- Fordi borger og pårørende er eksperter i eget liv
- Fordi vi er her for borgerne

Vi vil:

- Ligeværdighed i alle relationer
- Værdig hjælp, omsorg og pleje til borgere
- Forenkling – og gøre det forståeligt
- Selvbestemmelse og valgfrihed

Hvordan?

- Borgere og pårørende oplever at blive set, hørt og forstået
- Lytte og være nysgerrige på, hvad der er det vigtigste
- Hjælp der øger trivsel og tryghed
- Sikre kendte hjælpere og besøgscontinuitet
- Dialog og samarbejde som skaber tillid og læring

Vi er sammen med borgerne

Sammen er vi stærkere. Fællesskaber modvirker ensomhed og styrker den mentale og fysiske sundhed og trivsel. Vi lytter til hinanden og er der for hinanden. Gennem dialogen skaber vi trygge og kærlige rammer, så borgerne får den hjælp, som de har behov for.

Hvorfor?

- Stigende ensomhed blandt borgerne
- Mistrivsel – en strategisk udfordring

Vi vil:

- Sammen i fællesskaber
- Flere fællesskaber for alle – fremme den sociale trivsel
- Nyt indblik og aspekter på det, som vi plejer, hvilket udfordrer og skaber nye tilgange
- Sikre at alle modtager den hjælp, pleje og omsorg, som de har behov for

Hvordan?

- Folkehusene danner rammen for gode fællesskaber og samvær for alle
- Brobygning og samarbejde på tværs af kommune, erhvervsliv, region, civilsamfund, foreninger mv.
- Flere meningsfulde fællesskaber – herunder madfællesskaber
- Plejehjemmene danner gode, trygge og kærlige rammer for borgerne

Vi rækker ud

De store udfordringer kræver vilde idéer, og de skabes bedst i fællesskab og ved nytænkning. Derfor samarbejder vi og rækker ud til erhvervslivet, forskning og civilsamfund, således vi dygtiggør os gennem ny viden, samarbejde og læring.

Hvorfor:

- Fordi vi ikke kan løse de største og vilde problemer selv
- Samarbejde, tillid og læring er essentielt
- Slip medarbejderne fri – lyt, lær, tag ansvar og udforsk

Vi vil:

- Vi rækker ud til erhvervslivet, civilsamfundet, forskning, regionen og andre interesserede samarbejdspartner
- Være kloge på borgernes liv og behov
- Sikre rekruttering og fastholdelse

Hvordan:

- Vi går på rov i andre domæner og fagligheder
- Arbejder i tværfaglige teams
- Forskning udfordrer og understøtter vores arbejde
- Gøre det let at skabe det gode samarbejde med erhvervslivet, civilsamfund og regionen
- Forenkling og afbureaukratisering
- Vi vil være facilitator og playmaker for øget samarbejde med erhvervslivet

Opfølgning

Den politiske retning er sat, og derfor skal det også sikres, at der arbejdes efter denne. I løbet af efteråret og vinteren 2022/23 inviteres der relevante stemmer til udvalgmøder og andre foraer. Stemmerne kan være borgere, som har gennemgået et forløb med Sundhed og Omsorg, medarbejdere i tæt borgerkontakt eller pårørende. Gennem stemmerne drages der erfaringer, som efterfølgende kobles med relevante datakilder både i form af

kvantitativt og kvalitativt data. Derfor fastlægges der ikke på nuværende tidspunkt hvilke datakilder, der skal understøtte arbejdet. Pt. er det forventningen, at der ses på nedenstående data. Centralt i dette arbejde er at opnå erfaringer og læring, som kan styrke vores arbejde.

Forslag til data:

- Data fra tilfredshedsundersøgelse fx det sociale liv, uønsket alene, træning, selvvurderet helbred
- 9 ud af 10 måling
- Antallet af samarbejder med erhvervslivet
- Antal forskningsprojekter vi deltager i
- Aktivitets- og produktivitetstal
- Kvalitative interviews og fokusgruppeinterviews

Særlige indsatsområder

Med henblik på at håndtere de væsentligste problemstillinger på sundheds- og ældreområdet er der et særligt fokus på følgende:

- Implementering af ny ældrelov
- Sundhedsreformen
- Flere sunde leveår bl.a. gennem investeringer i sundhed
- Det nære sundhedsvæsen
- Pårørende kræfter

Desuden er der fortsat fokus på besjæling, de gode borgerforløb ved hjælp af forløbsmodellen, dokumentationspraksis og smartere arbejdsgange. Endelig er frivillighed og samskabelse samt klima fortsat højt på dagsordenen også i Sundhed og Omsorg.

YDELSER

Sundhed og Omsorgs indsatser fordeler sig på en række hovedområder.

- Drift af folkehuse, ældreboliger og plejehjem
- Madtilberedning og drift af caféer i folkehusene
- Pleje og praktisk hjælp til alle borgere uanset alder
- Hjælpebidler til alle borgere uanset alder
- Akut- og rehabiliteringstilbud
- Aktivitets- og træningstilbud
- Sundhedsfremme, forebyggelse og genoptræning
- Inddragelse af frivillige og civilsamfund

6-by nøgletal

Der henvises til den seneste officielle rapport, som kan findes via nedenstående link.

https://www.aarhus.dk/media/74787/6-by_noegletal_2021-a.pdf

- Ældreområdet: side 16
- Sundhedsområdet: side 32

RESSOURCER

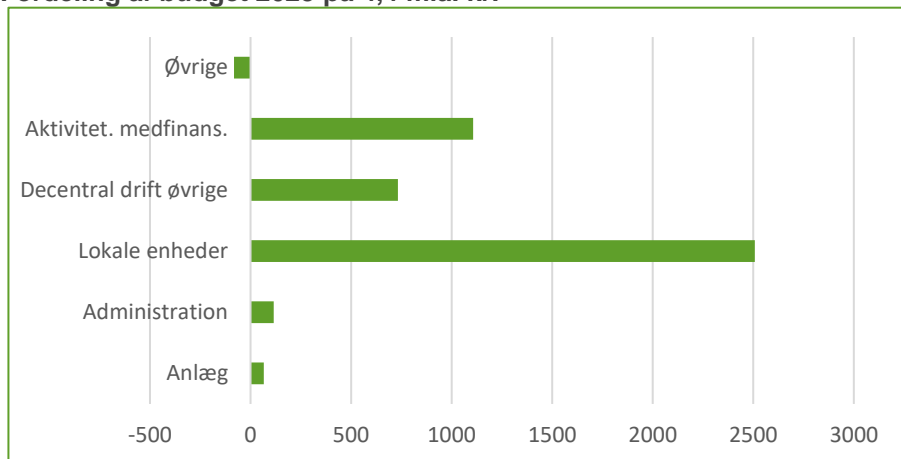
I 2023 er Sundhed og Omsorgs budget på 4,4 mia. kr., fordelt med 4,3 mia. kr. til drift og 0,1 mia. kr. til anlæg.

Driftsbudgettets største post er den decentrale drift af ældreområdet på i alt 3,2 mia. kr. Heri indgår de lokale enheder med 2,5 mia. kr. De varetager ydelserne i forhold til borgerne – rehabilitering, pleje og praktisk hjælp, sygepleje og træning m.m. Den øvrige del af decentral drift på 0,7 mia. kr. er

bl.a. hjælpemidler, sundhedsområdet, samt betaling for borgere i andre kommuner.

Den næststørste post på 1,1 mia. kr. er den såkaldte "aktivitetsbestemte medfinansiering", som er kommunens betaling til Region Midtjylland for aarhusianere, der indlægges på sygehuse, går til praktiserende læger, speciallæger, private fysioterapeuter m.m.

Fordeling af budget 2023 på 4,4 mia. kr.

Udviklingen i budgettet

Sektorens regnskab og budget for 2021 til 2026

Mio. kr. i 2023-priser	R 2021	B 2022	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Nettodriftsudgifter	4.366	4.363	4.408	4.447	4.538	4.587
Nettoanlægsudgifter	141	20	78	38	29	17

Driftsbudgettet stiger i perioden. Det skyldes budgetmodellerne, som regulerer budgettet for den forventede udviklingen i den ældre del af befolkningen.

Anlægsudgifterne falder fra 2021-2022 og ind i budgetperioden. Det skyldes, at Generationernes Hus (100 plejeboliger og 100 ældreboliger) og Skovvang (125 plejeboliger) er færdigbygget i 2021. Anlægsniveauet vil stige i takt med, at byggerierne i forlængelse af boligplan 2019 igangsættes.

Kultur og Borgerservice

Pejlemærker for Kultur og Borgerservice

Kultur og Borgerservice bidrager gennem et bredt kultur- og fritidsliv til at gøre Aarhus til en god by for alle. Byen skal være et attraktivt sted at bo, leve, drive virksomhed og besøge som turist.

Kultur og Borgerservice skaber rammerne og faciliteterne for det aarhusianske kultur- og fritidsliv. Men vi gør mere end det. Mange af vores tilbud bidrager til de store velfærdsudfordringer samt lokale og globale udfordringer, og rækker derfor også ind i andre fagområder.

Kultur og Borgerservice har en stor og varieret kontaktoverflade til mange forskellige borgere. Borgerservice er en vigtig indgang til kommunen, og mange af Kultur og Borgerservices tilbud vælger borgerne aktivt til. Det er tilbud, der er med til at gøre Aarhus til en god by for alle og en god by for den enkelte.

Pejlemærkerne fokuserer skarpere på det, der kan skabe mere værdi for borgerne og bidrage til vigtige samfundsmæssige udfordringer og tværgående indsatser. Noget kan realiseres inden for de eksisterende ressourcer, noget er udfordret af udviklingen eller bevillinger, som udløber. Andet kan løftes ved tilførsel af yderligere midler.

1. Vi sikrer stærke og sunde fællesskaber:

Sammen er vi stærkere. Fællesskaber samler mennesker om interesser, oplevelser og aktiviteter. Fællesskaber modvirker ensomhed og styrker den mentale og fysiske sundhed og trivsel.

Kultur og Borgerservice styrker fundamentet for fællesskabet. Vi sikrer velfungerende faciliteter både i midtbyen, forstæderne og byerne i den grønne ring omkring Aarhus. Vores faciliteter understøtter fællesskaber, uanset om det er på et bibliotek, i idrætshallen, i musikskolen, eller om det er mountainbikespor eller vandsportsfaciliteter. Vi vil i tæt dialog med borgerne fortsat udvikle mødesteder, faciliteter og fleksible rammer, som samler mennesker i fællesskaber.

Kultur og Borgerservice arbejder for, at alle mennesker kan være med i et fællesskab. Det gælder de mange fællesskaber i de flere end 1.000 folkeoplysende foreninger, men også de selvorganiserede som de kendes i eksempelvis kulturlivet og gadeidrætten. Vi sørger for, at der er fællesskaber for alle, uanset hvad man interesserer sig for eller er god til, og vi rækker ud til dem, der har brug for det.

Kultur og Borgerservice tilbyder forestillinger, arrangementer, koncerter og events, som samler borgerne i små og store fællesskaber, men som også kan sætte vigtige temaer på dagsordenen og bidrage til nye løsninger

2. Vi styrker børn og unges trivsel

Et liv med drømme, leg og læring og med plads til at være forskellige. Et aktivt liv med bevægelse for krop og sind. Det er et sundt liv med trivsel for børn og unge.

Organisation

- Der er ca. 800 fuldtidsansatte i Kultur og Borgerservice
- Du kan læse mere om os: [her](#)

Kultur og Borgerservice giver alle børn og unge plads til at drømme, til at skabe, til at øve sig og blive så dygtige, som de kan. Børn og unges møder med kunst og egen kreative udfoldelse er en grundsten i dannelsen og i det gode børne- og ungeliv. Børn og unges trivsel styrkes med leg og læring. Læselyst, digital inklusion og bredde i tilbud skal favne, at børn og unge er forskellige og har mange forskellige veje til trivsel.

Kultur og Borgerservice giver alle børn og unge en aktiv fritid og ungdom. Vi vil hjælpe børn og unge til at være aktive i foreningslivet, bruge bibliotekernes mange tilbud og understøtte de selvorganiserede fællesskaber og den uorganiserede motion og kultur. Vi vil skabe rammer, der inviterer til aktivitet både alene og sammen med andre.

3. Vi styrker demokrati og medborgerskab:

Fremtiden skaber vi sammen og alle kan bidrage. Kun sammen kan vi finde løsninger på både store og små udfordringer. Vi lærer ved at lytte og gennem dialog, skaber vi ejerskab og engagement. Demokratisk dannelse og folkeoplysning er vores fundament.

Kultur og Borgerservice afprøver og udvikler nye metoder til borgerinddragelse. Sammen med borgerne vil vi finde gode løsninger og sikre ejerskab og demokratisk engagement. Sammen med borgerne kan vi udvikle tilbud som både nu og i fremtiden giver værdi for den enkelte og for fællesskabet.

Kultur og Borgerservice styrker den demokratiske dannelse. Vi er rammen om frie og neutrale debatter og oplysning. Bibliotekerne og andre faciliteter i Kultur og Borgerservice er neutrale rum, frie af kommercielle indvirkninger og politisk agitation. Det giver et særligt afsæt for debatter, demokratisk samtale og deltagelse. Den demokratiske dannelse understøttes af folkeoplysning og borgernes engagement i det frivillige foreningsliv. Det er en vigtig øvebane i demokrati og medborgerskab.

Kultur og Borgerservice giver lettere adgang til kunst og Kultur.

Et vigtigt aspekt i den demokratiske dannelse er tilgængelighed og adgang til kunst. Kunst udfordrer og styrker demokratiet. Kunsten bidrager til at styrke et lokalområdes identitet. Det kan være gennem kunst i det offentlige rum, formidling af byens historie eller kulturelle aktiviteter i lokalområdet.

4. Vi er med til at løse velfærdsopgaver

Alle er medborgere og skal mødes ligeværdigt. Neutrale rum giver en oplevelse af en større ligeværdighed i mødet mellem kommune og borger, og når man selv har haft indflydelse og er blevet lyttet til, er det lettere at tage imod træning, læring og rådgivning.

Kultur og Borgerservice stiller rum til rådighed, som borgerne selv vælger til. Det gælder både biblioteker, Ungdomskulturhuset og andre rum. Det rum kan skabe brobygning på tværs af fagområder, uanset om det er til uddannelsesvejledning, rådgivning om sundhed og job eller lektiehjælp, og flere allerede eksisterende tilbud spiller en forebyggende rolle. Forebyggelse gennem bevægelse sker også hver dag i de mange foreninger og i vores idrætsfaciliteter både inde og ude.

Kultur og Borgerservice samarbejder på tværs af fagområder. Vi har sammen med andre fagområder sundheds- og træningsindsatser i forenings- og kulturlivet, læse- og andre læringsinitiativer for børn i biblioteker og kulturinstitutioner, inklusions- og demokratitiltag i udsatte boligområder, ligesom vi bidrager til byudviklings- og klimaindsatser. Vi leverer kulturoplevelser som er designet til at øge trivslen hos borgerne,

f.eks. koncerter på lokalcentre og plejehjem, for veteraner og andre udsatte borgere.

5. Vi bidrager til at løse klimaudfordringen

Vi er alle en del af løsningen. Alle små skridt tæller på vej mod en bæredygtig fremtid. Vi skal bryde vores dårlige klimavaner, og alle kan bidrage til den grønne omstilling.

Kultur og Borgerservice gør gennem oplysning og vanebrud klimamål til hverdagsmål. Den enkelte skal hjælpes, motiveres og inspireres til en grønnere hverdag, og vi vil hjælpe med at lave gode klimavenlige vanebrud.

Kultur og Borgerservice tænker selv klima ind i hverdagen og fremmer klimaindsatsen via vores netværk i forenings- og kulturlivet som er driver for den grønne omstilling, og ved at understøtte grønne og lokale fællesskaber. Store events får også et særligt fokus på bæredygtighed.

6 by nøgletal (s.20):

https://publicity.dk/6By_Samlet_tryk.pdf

YDELSER

Kultur og Borgerservices ydelser fordeler sig på en række hovedområder:

- **Sport & Fritid:** boldbaner, haller og idrætslokaler, tennisbaner, svømmehaller og friluftsbade, atletikbaner, skøjtehal m.v. Dertil kommer tilskud til foreningsaktiviteter og lokaler.
- **Kultur:** Musikhuset, Aarhus Symfoniorkester, Aarhus Musikskole, Godsbanen, Børnekulturhuset, Filmby Aarhus. Dertil kommer tilskud til en række museer og teatre, bl.a. ARoS, Den Gamle By og Moesgaard m.fl.
- **Borgerservice og Biblioteker:** Borgerservicecenter (Dokk1), Hovedbibliotek (Dokk1), 18 medborgercentre og Aarhus Stadsarkiv.
- **Aarhus Events:** Kommunens eventenhed, forankret i Kultur og Borgerservice. Via puljer til sports- og kulturelle events hverves, udvikles og afvikles større og strategiske events.

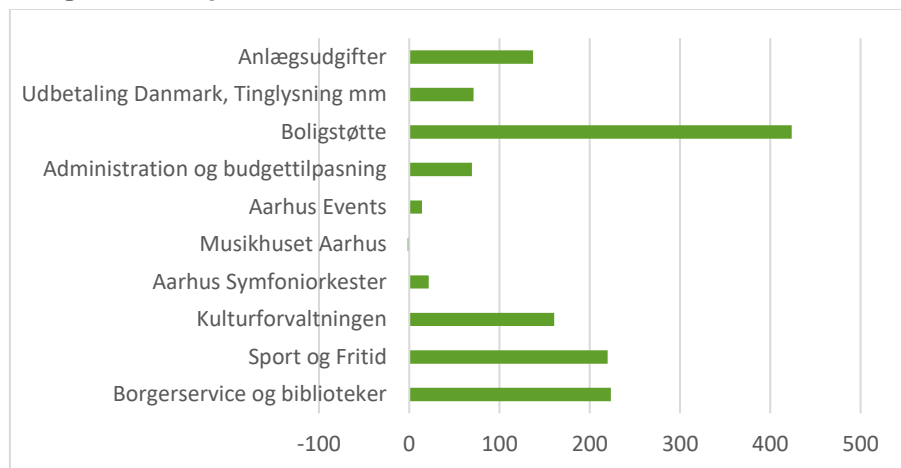
RESSOURCER

Kultur og Borgerservice har i 2023 et samlet budget på 1.339 mio. kr. Dette budget opdeles i drift med 1.202 mio. kr. og anlæg med 137 mio. kr.

Driftsbudgettet går til de forskellige områder som biblioteker, svømmehaller og kulturinstitutioner. Under dette område er der også indtægter på ca. 400 mio. kr. (tilskud fra staten, gebyrer, refusioner og billetindtægter). I driftsbudgettet indgår også udgifterne til boligstøtte og Udbetaling Danmark. Der er dermed en forbrugsmulighed på over 1,6 mia. kr.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne forventes brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2023 er på 1.339 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

I overslagsårene 2024-2026 falder budgettet fra 1.318 mio. kr. til 1.227 mio. kr.

Under anlæg er der flere større projekter i starten af perioden under Sport og Fritid samt Kulturforvaltningen.

Kultur og Borgerservice regnskab og budget for 2021 til 2026

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Overslag 2024	Overslag 2025	Overslag 2026
Nettodriftsudgifter	1.206	1.231	1.202	1.185	1.180	1.185
Nettoanlægsudgifter	44	96	137	132	152	43

Teknik og Miljø

Den overordnede politiske vision for Teknik og Miljø tager afsæt i visionen i Aarhusmålene "Aarhus er en god by for alle".

Aarhusmålene peger i større eller mindre grad direkte ind i det arbejde, der foregår i Teknik og Miljø, og målene dækker bredt over Teknik og Miljøs opgaveområder, som fokuserer på at skabe attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus.

Teknik og Miljø's mission er: *Vi skaber attraktive og bæredygtige rammer for livet i Aarhus.*

Teknik og Miljø's vision er: *Vi er blandt byens bedste arbejdspladser og gør Aarhus til en god by for alle.*

Teknik og Miljø arbejder i 2022-2025 ud fra fire politiske pejlemærker, der spiller ind i Aarhusmålene:

- Mere af det Aarhus vi holder af
- Mere grønt og blått til Aarhusianerne
- Vi skal være den klimaneutrale storby
- Fremtiden kræver et effektivt og grønt mobilitetssystem

Politisk retning i budgettet

Teknik og Miljø har drøftet politiske fokusområder med Teknisk Udvalg. Udvalget har valgt tre gennemgående og langsigtede politiske områder, som er udarbejdet og formuleret i sammenhæng til rådmandens politiske pejlemærker. Områderne indeholder perspektiver om dialog og borgersamarbejde, det blå-grønne Aarhus og byens arv – hvad de enkelte byudviklingsprojekter giver tilbage til byen.

1. Dialog og borgersamarbejde – den demokratiske samtale

Det første fokusområde omhandler borgerinddragelse og samskabelse, som er et stort fokusområde både internt i Aarhus Kommune og eksternt, hvor borgere og virksomheder ønsker at tage del i byens udvikling. Med Aarhuskompasset har kommunen fået en fælles platform, og Aarhus Kommunes direktørgruppe har valgt Den demokratiske samtale som et af "de vilde problemer".

Fokusområdet skal bidrage til at skabe fælles billeder af, hvordan det gode samarbejde kan ske – med respekt for byrådets og civilsamfundets forskellige roller. Under fokusområdet undersøger udvalget udfordringer og muligheder for at styrke den demokratiske samtale.

Opmærksomhedspunkter for fokusområdet:

- Nye former for borgerinddragelse og dialog. Nye metoder, værktøjer og kompetencer – og fælles begrebsafklaring
- Mere transparens og klar kommunikation
- Repræsentativ inddragelse / diversitet
- Ressourcer: At skulle løfte mere inddragelse og dialog på fx planområdet, der allerede er under ressourcemæssigt pres

ORGANISATION

- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 900

- Mere klarhed omkring udvalgsmedlemmernes / byrådsmedlemmernes roller – fx ved deltagelse i inddragelsesprocesser og i egen kommunikation med civilsamfundet
- Udvalgets egne dialogformer – herunder foretrædeafviklingen i udvalget (løftes til gruppeformandskredsen)
- De politiske tilkendegivelser om behovet for en ny Aarhus-model for borgerinddragelse

2. Det grønne og blå Aarhus – biodiversitet og oplevelser

Det andet fokusområde omhandler naturen – fra de store landskaber til de bymæssige rekreative områder – har en afgørende rolle i en bæredygtig byudvikling. De grønne og blå åndehuller er centrale for menneskers sundhed og trivsel og skal prioriteres i store og små projekter. På samme tid er det vigtigt at sikre en skånsom balance med fokus på biodiversitet og hensynet til naturen.

I Aarhus er der en vigtig kobling mellem tilpasning til klimaforandringer og arbejdet med højere naturkvalitet, som giver nye muligheder i de kommende år – også i den tætte by. Under fokusområdet diskuterer udvalget de kommende centrale skridt mod et grønnere Aarhus med mere blå.

Opmærksomhedspunkter for fokusområdet:

- Den nødvendige økonomi for at kunne realisere de grønne og blå ambitioner
- Private aktørers muligheder for at bidrage til et grønnere Aarhus.
- Muligheder for at hjælpe og ressourcemæssigt understøtte borgere, der engagerer sig og har ideer til projekter, der giver mere grønt.
- Genanvendelse og bæredygtighed – herunder mulighederne for at genanvende mere vand
- Genplantning af træer, når træer fældes
- Fokus på at der mangler grønt i det bynære / på gaderne
- Ressourcemæssig opmærksomhed ift. at indfri målet om 10.000 træer
- Merværdien i projekterne – fx koblingen til sundhedsområdet

3. Byens arv – hvad skaber og efterlader vi?

Det tredje fokusområde udspringer af de bypolitiske og strategiske valg, der tages på forskelligt niveau – fra en specifik byggesag eller anlæg af en lommepark til den helt store planlægning – er med til at forme kommunen generationer ud i fremtiden. Den kommende Politik for Bykvalitet og Arkitektur sætter retning med visioner og pejlemærker for at højne kvaliteten. Den egentlige implementering af visionerne sker, når vi sikrer en løbende dialog om, hvordan vi lykkes – ikke mindst på det politiske niveau.

Under fokusområdet diskuteres udvalgte planer, strategier og projekter med "det lange lys på" og med mulighed for politisk dialog om fælles ståsteder på tværs.

Opmærksomhedspunkter for fokusområdet:

- Der vil altid være mange dilemmaer i byudviklingen, hvor der vil være modsatrettede interesser – også selvom kommunen får en ny Politik for Bykvalitet og Arkitektur. Byrådet skal finde måder at afveje dilemmaerne på.
- Der er et stort behov for at gøre den nye Politik for Bykvalitet og Arkitektur operationel. Der er mange, der skal samarbejde om at lykkes, og det er vigtigt, at arbejdet med visionerne og målene i pejlemærkerne ikke tabes mellem de mange stole. Her er

opdateringen af 360 graders dialogværktøjet – og anvendelsen af værktøjet – afgørende.

- Behov for en høj grad af tværmagistratsligt samarbejde om at sikre merværdien og koblingerne til velfærdsområderne – fx at indtænke sundhedsdagsordenen.
- At sikre fokus på diversitet og forskellige behov i byudviklingen – fx at sikre tilgængelighed i både bygninger og byrum.
- At klimadagsordenen prioriteres. Det vil påvirke byudviklingen i de kommende år. Også på måder, som byrådet ikke kender i dag.
- At sætte fokus på bevaring i byudviklingen: Hvordan bevarer vi det, som dem før vores generation har efterladt denne generations aarhusianere?

•

YDELSER

Teknik og Miljø er én forvaltning, der blandt andet arbejder med byudvikling, byggeri, byliv, mobilitet, natur og miljø, kollektiv trafik samt anlæg og drift af veje og kommunale bygninger

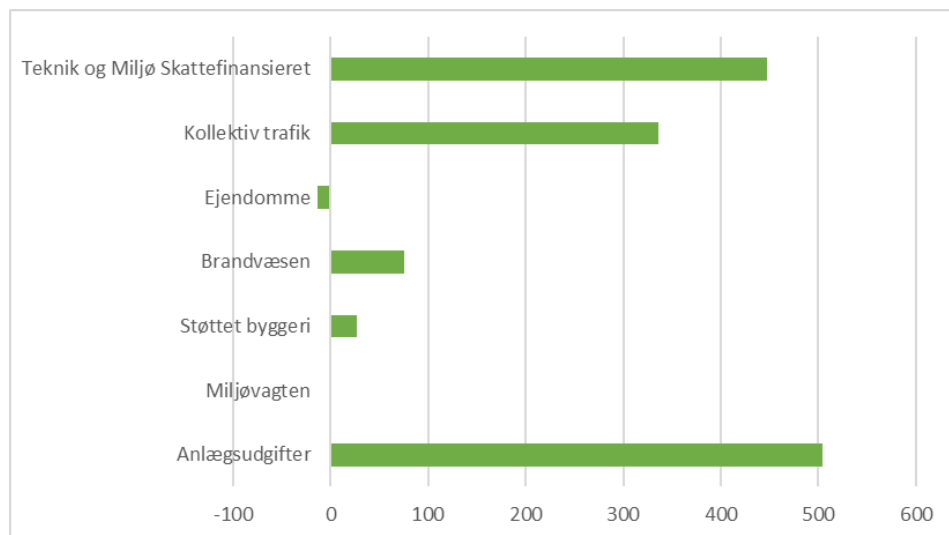
RESSOURCER

Teknik og Miljø har et samlet bruttobudget på 2,2 mia. kr. i 2023. Nogle af pengene – ca. 0,8 mia. kr. kommer fra indtægter fra salg af arealer, huslejeindtægter, gebyrer o.l., og derved udgør det egentlige kommunale budget til Teknik og Miljø 1,4 mia. kr. (netto).

Lidt over halvdelen af budgettet, ca. 0,9 mia. kr., vil blive brugt til indsatser og service til borgerne (driftsudgifter). Den resterende andel af budgettet på 0,5 mia. kr. vil blive brugt til investeringer i f.eks. byudvikling, vejanlæg, ejendomme mm. (anlægsudgifter).

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Nettobudget 2023 på 1.378 mio. kr.

Udviklingen i budgettet

Budgettet dækker over Teknik og Miljø's seks driftsområder samt et anlægsbudget:

- Teknik og Miljø, skattefinansieret
- Kollektiv Trafik
- Ejendomme
- Brandvæsen
- Støttet byggeri (ikke-decentraliseret)
- Miljøvagten (ikke-decentraliseret)
- Anlægsudgifter

Nettodriftsudgifterne er i hele perioden 2023-2026 på ca. 0,9 mia. kr.

Udgiftsbudgettet er på 1,2 mia. kr. i 2023. På indtægtssiden er der i 2023 budgetlagt med samlede indtægter på ca. 0,2 mia. kr.

Nettoanlægsudgifterne er i 2023 på 0,5 mia. kr., fordelt på et udgiftsbudget på ca. 1,0 mia. kr. og et indtægtsbudget på 0,5 mia. kr. Budgettet varierer fra år til år, afhængigt af hvilke konkrete anlægsprojekter, der gennemføres i de enkelte budgetår. De største anlægsprojekter i budgetperioden 2023-2026 er anlæg af Giber Ringvej, udvidelse af Viborgvej, byggemodningsarbejder, opkøb af arealer til byudvikling samt bygnings- og energirenovering.

Teknik og Miljø's regnskab og budget for 2021 til 2026

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Overslag 2024	Overslag 2025	Overslag 2026
Nettodriftsudgifter	841	861	873	895	870	872
Nettoanlægsudgifter	208	1	505	257	-19	87

Borgmesterens Afdeling

Borgmesterens Afdeling har, i modsætning til øvrige magistratsafdelinger, der arbejder på de borgerrettede serviceområder, ingen budgetmål.

Borgmesterens Afdeling skal understøtte Aarhus Kommunes fælles visioner, som de er udtrykt i "Fortællingen om Aarhus" og Aarhusmålene. Desuden har Borgmesterens Afdeling en vigtig opgave i at understøtte forankringen af Aarhuskompasset – Aarhus Kommunes nye forståelsesramme. For at bidrage hertil arbejder Borgmesterens Afdeling løbende på at styrke innovation, medborgerskab og bydelsudvikling, herunder bl.a. via Helhedsplanen for Gellerup/Toveshøj samt Bispehaven.

Borgmesterens Afdelings opgave er at hjælpe Byrådet, Magistraten og borgmesteren med at fremme, at der skabes vækst, beskæftigelse og udvikling i bysamfundet Aarhus. Det sker blandt andet på erhvervsområdet eksempelvis ved dialog med Erhvervskontaktudvalget og staten om nye infrastrukturprojekter og nye erhvervspolitiske initiativer samt i Kongelundens Sekretariat, som arbejder med udvikling af nyt stadion m.v.

Borgmesterens Afdeling har endvidere en central rolle i forhold til at understøtte koordinering og samarbejde på tværs i organisationen Aarhus Kommune.

Den koordinerende rolle indebærer blandt andet, at Borgmesterens Afdeling varetager sekretariatsbetjeningen af byråd, magistrat og udvalg, arbejdet med kommunens overordnede budget og regnskab, indgår i det fysiske planlægningsarbejde med kommuneplan og lokalplaner, HR- og organisationsudvikling, arbejdsmiljø, lønudbetaling, forsikringer, arbejds-skader, personalejura og MED-samarbejdet.

Derudover skal Borgmesterens Afdeling hjælpe Byrådet med den økonomiske styring samt levere effektive, fælles løsninger til kommunen fastlagt blandt andet af Byrådets økonomiske politik, mål for effektivisering, indkøbspolitikken samt af Digitaliseringsstrategien, hvis sigte er at fremme medborgerskab, samskabelse, vækst og effektivisering gennem øget digitalisering. I den forbindelse er det internt i organisationen målsætningen at gøre Fælles Service til en succes med styr på IT og fokus på de lokale enheders behov.

Herudover varetager Borgmesterens Afdeling de tværgående opgaver i Aarhus Kommune i forbindelse med beredskabsplanlægning og sekretariatsbetjeningen af den tværgående Ukraine Task Force, som er nedsat som følge af krigen i Ukraine.

Opgaverne i Borgmesterens Afdeling løses i tæt kontakt med politikere, borgere, bysamfund, virksomheder, leverandører, andre offentlige myndigheder, organisationer, boligforeninger og magistratsafdelingerne i kommunen.

ORGANISATION

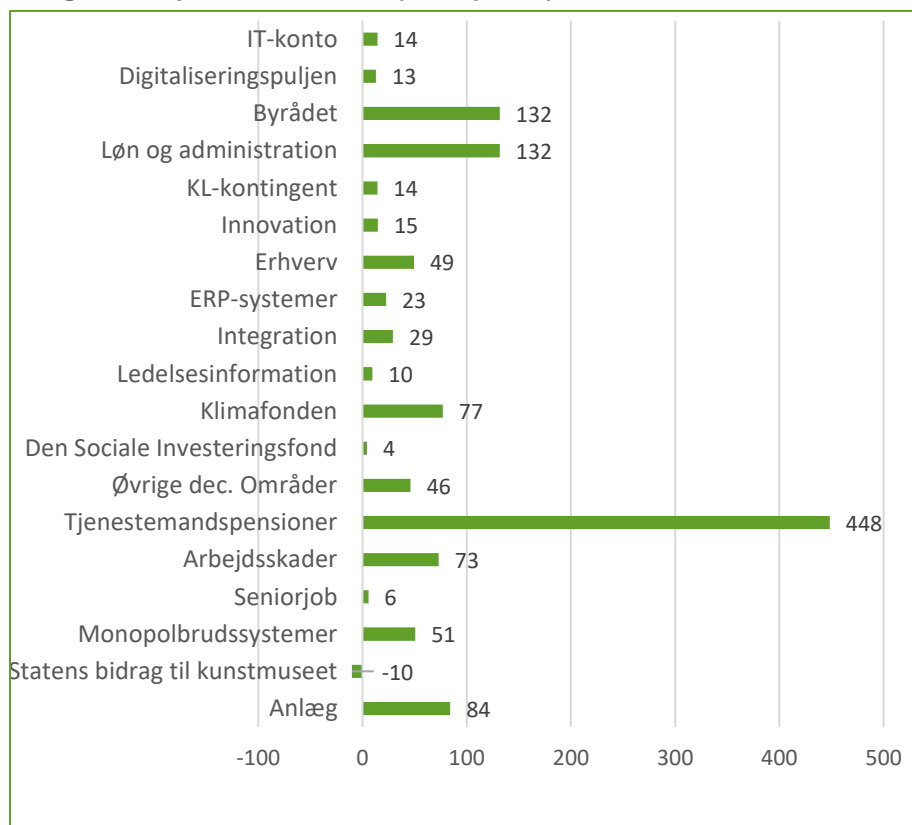
- Du kan læse mere om os [her](#)
- Der er ca. 417 fuldtidsansatte i Borgmesterens Afdeling.

RESSOURCER

Borgmesterens Afdeling har et samlet bruttobudget på 1.107 mio. kr. i 2023. Nogle af pengene – 11,9 mio. kr. – kommer fra statstilskud samt anlægsinvesteringer mm., og derved udgør de egentlige kommunale budget på området ca. 1.095 mio. kr. De fleste af pengene – ca. 1.011 mio. kr. vil blive brugt til driftsudgifter. Kun en mindre del af det samlede budget (ca. 84 mio. kr.) vil blive brugt til investeringer i bl.a. infrastruktur, bygninger og veje i Gellerup samt nyt stadion -Kongelunden.

I figuren nedenfor fremgår det, hvordan udgifterne vil blive brugt på de enkelte områder i afdelingen:

Budget 2023 på 1.095 mio. Kr. (2023-priser)

Udviklingen i budgettet

Udviklingen i nettodriftsudgifterne kan primært tilskrives fald i udgifterne til Klimafonden, Erhverv, Integration og øvrige decentraliserede områder samt stigning i tjenestemandspensioner.

Borgmesterens Afdelings regnskab og budget for 2021 til 2026

Mio. kr. i 2023-priser	Regnskab 2021	Budget 2022	Budget 2023	Overslag 2024	Overslag 2025	Overslag 2026
Nettodriftsudgifter	1002	1031	1011	995	911	903
Nettoanlægsudgifter	7	-37	84	50	2	9

Bilag

Ressourcer i afdelingerne

Budgetterede personaletal i budget 2023

Antal gennemsnitlige heltidsstillinger	2023	2024	2025	2026
Sociale Forhold og Beskæftigelse	4.565	4.580	4.589	4.615
Teknik og Miljø	915	915	915	915
Sundhed og Omsorg	5.793	5.904	6.030	6.156
Kultur og Borgerservice	800	800	800	800
Børn og Unge	10.320	10.515	10.549	10.620
Borgmesterens Afdeling	417	417	417	417
Aarhus Kommune i alt	22.511	22.815	23.083	23.095

De nedenstående tabeller indeholder følgende noter:

- 1) Nettobudgettet er afgrænset til rammebelagte områder. I budget 2022 er der tale om ajourført/korrigeret budget.
- 2) Overskud/underskud = ramme - nettobudget (+: overskud; -: underskud).
- 3) Status ultimo korrigeres fra år til år med overskud/underskud og rentetilskrivning.

Sociale Forhold og Beskæftigelse

Sociale Forhold og Beskæftigelse - Sektor 1.20

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	3.698.126	3.798.244	3.815.848	3.837.202	3.859.207
Nettobudget	3.740.297	3.805.493	3.815.594	3.836.945	3.858.962
Forventet overskud/underskud ²⁾	-42.171	-7.249	254	257	244
Saldokorrekationer	3.000	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	762	-6.487	-6.233	-5.976	-5.731

Teknik og Miljø

Teknik og Miljø - Sektor 2.01

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	434.023	447.225	445.420	421.217	421.217
Nettobudget	472.923	447.936	442.742	418.078	418.078
Forventet overskud/underskud ²⁾	-38.899	-711	2.678	3.139	3.139
Saldokorrekationer	-8.267	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-535	-1.246	1.432	4.572	7.711

Kollektiv Trafik - Sektor 2.13

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	289.513	313.898	346.754	346.751	338.474
Nettobudget	309.542	335.924	368.780	368.778	368.778
Forventet overskud/underskud ²⁾	-20.029	-22.026	-22.026	-22.026	-30.304
Saldokorrekationer	-23.744	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-9.055	-31.081	-53.108	-75.134	-105.438

Ejendomme - Sektor 2.51

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	-7.859	-12.157	-16.025	-16.917	-16.917
Nettobudget	-984	-13.057	-17.987	-18.879	-16.917
Forventet overskud/underskud ²⁾	-6.876	900	1.962	1.962	-1
Saldokorrekationer	4.169	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-453	448	2.410	4.372	4.371

Aarhus Brandvæsen - Sektor 2.61

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	76.078	75.794	75.794	75.794	75.794
Nettobudget	76.080	75.794	75.794	75.794	75.794
Forventet overskud/underskud ²⁾	-2	0	0	0	0
Saldokorrekationer	-287	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	-449	-449	-449	-449	-449

Sundhed og Omsorg

Foranstaltning for ældre og handicappede - Sektor 3.31

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	3.289.895	3.411.955	3.474.303	3.561.781	3.628.424
Nettobudget	3.289.895	3.420.159	3.482.507	3.569.986	3.636.624
Forventet overskud/underskud ²⁾	0	-8.205	-8.205	-8.205	-8.200
Saldokorrekationer	-25.919	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	113.777	105.572	97.367	89.163	80.962

Kultur og Borgerservice

Kultur og Borgerservice - Sektor 4.71

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	690.664	700.391	693.938	691.718	696.735
Nettobudget	695.680	706.914	693.010	690.790	695.817
Forventet overskud/underskud ²⁾	-5.016	-6.523	929	929	918
Saldokorrekationer	-356	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	41.967	35.444	36.373	37.301	38.219

Børn og Unge

Børn og Unge - Sektor 5.51

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	4.894.152	4.969.274	5.065.914	5.082.156	5.116.581
Nettobudget	4.894.149	5.005.929	5.102.569	5.118.812	5.153.236
Forventet overskud/underskud ²⁾	3	-36.656	-36.656	-36.656	-36.656
Saldokorrekktioner	-73.496	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	146.622	109.967	73.311	36.656	0

Borgmesterens Afdeling

BA - Administration - Sektor 0.31

1.000 kr. i 2023-priser	KB 2022 2022-priser	B 2023	BO 2024	BO 2025	BO 2026
Forventet ramme ¹⁾	510.798	493.732	473.947	385.997	378.272
Nettobudget	509.805	493.732	483.947	395.997	388.272
Forventet overskud/underskud ²⁾	993	0	-10.000	-10.000	-10.000
Saldokorrekktioner	39.123	0	0	0	0
Status, ultimo ³⁾	63.739	63.739	53.739	43.739	33.739